

คู่มือปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำนำ

ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ในแต่ละครั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นบุคลากรสำคัญที่จะมาทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนภารกิจการจัดการเลือกตั้งภายในเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามกระบวนการขั้นตอนที่กฎหมายและระเบียบกำหนด

ดังนั้น เพื่อให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทราบบทบาท หน้าที่และอำนาจ รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้น เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สารบัญ

หน้า

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	๑ - ๒๒
- ที่มา	๑
- หน้าที่และอำนาจ	๑
- การคุ้มครองและข้อพึงระวังการปฏิบัติหน้าที่	๒
- ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และพ้นจากหน้าที่	๓
- ภารกิจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓ - ๒๒
<u>ก่อนประกาศให้มีการเลือกตั้ง</u>	
* การจัดเตรียมงบประมาณ	๓
* การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง	๔
* การรายงานการเตรียมการจัดการเลือกตั้ง	๔
* การเตรียมบุคลากร	๔ - ๖
* การเตรียมประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น	๖
<u>การดำเนินการภายหลังประกาศให้มีการเลือกตั้ง</u>	
* การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการเลือกตั้ง	๗
* การรับสมัครเลือกตั้ง	๗
* การดำเนินการเกี่ยวกับการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง	๘ - ๑๐
* หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง	๑๐ - ๑๒
* การสังเกตการณ์การลงคะแนนและนับคะแนนเลือกตั้งของตัวแทนผู้สมัคร	๑๒
* การแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	๑๓ - ๑๕
* การอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	๑๕
* การแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่	๑๕
* การตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๑๖
* การดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และ	๑๖ - ๑๗
และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง	
* การส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและการจัดที่เลือกตั้ง	๑๗
<u>ในวันเลือกตั้ง</u>	
* การกำกับดูแลและอำนวยความสะดวก การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้ง	๑๘
<u>หลังวันเลือกตั้ง</u>	
* การจับสลากกรณีผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้คะแนนเลือกตั้ง	๑๘
มากที่สุดเท่ากัน	
* การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง	๑๙
* การดำเนินการเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ เลือกตั้งใหม่หรือการนับคะแนนใหม่	๒๐ - ๒๒
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๒
- ที่มา	๒๒
- หน้าที่และอำนาจ	๒๓
- องค์ประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๔
- การคุ้มครองและข้อพึงระวังการปฏิบัติหน้าที่	๒๕

สารบัญ

- ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากหน้าที่	๒๕
- ภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๖
<u>ก่อนวันเลือกตั้ง</u>	
* การให้ความเห็นชอบกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง และ การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง	๒๖ – ๒๘
* การตรวจสอบและให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	๒๘ – ๓๐
* การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำที่เลือกตั้ง	๓๐
* การอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	๓๑
<u>ในวันเลือกตั้ง</u>	
* การกำกับดูแลและอำนวยความสะดวก การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้ง	๓๑
* การรับมอบสิ่งของจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง และการยุบรวมถุงใส่บัตรเลือกตั้ง	๓๒
* การประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง	๓๒
<u>หลังวันเลือกตั้ง</u>	
* การนับคะแนนเลือกตั้งใหม่	๓๓
* การดำเนินการก่อนวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่	๓๓
* การดำเนินการในวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่	๓๔
* การออกเสียงลงคะแนนใหม่และการเลือกตั้งใหม่	๓๔
คำตอบแทน	๓๕ – ๓๖
ตัวอย่างโครงสร้างการบริหารจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น	๓๗
ตัวอย่าง ผนวก ๑	๓๘
ตัวอย่าง ผนวก ๒	๓๙

*****

กรอบคู่มือ กกต.ท้องถิ่น

ส่วนที่ ๑

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ ประกอบข้อ ๒๗ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่ต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีปรากฏว่าหัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใด เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่าอาจก่อให้เกิดความไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง หรือมีเหตุจำเป็นอื่นใด ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้ง ปลัดจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอ แล้วแต่กรณี เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นแทน

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๗)

หน้าที่และอำนาจ

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- รับสมัครเลือกตั้ง
- กำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

/(๓) แต่งตั้ง...

- (๓) แต่งตั้งและจัดอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง
- (๔) ตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง
- (๖) ดำเนินการอื่นอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (๗) แต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลแต่งตั้งผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

การดำเนินการตาม (๒) (๓) และ (๔) ให้เป็นไปโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘)

ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากหน้าที่

การเริ่มปฏิบัติหน้าที่

ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหกสิบวันหรือเมื่อมีกรณีที่ต้องมีการเลือกตั้งเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๗)

การพ้นจากหน้าที่

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ้นจากหน้าที่เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง ยกเว้นกรณีที่ต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ เนื่องจาก

/ผู้สมัคร...

ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดแต่น้อยกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด หรือกรณีผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งน้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากหน้าที่เมื่อประกาศผลการเลือกตั้งหรือเสร็จสิ้นภารกิจ

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒๙)

ภารกิจของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ก่อนประกาศให้มีการเลือกตั้ง

๑. การจัดเตรียมงบประมาณ

ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง เพื่อรองรับการเลือกตั้งที่อาจเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือการยุบสภา รวมทั้งกรณีการเลือกตั้งด้วยเหตุครบวาระหรือครบอายุสภา โดยมีรายการค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้

๑.๑ ค่าตอบแทน ได้แก่ ค่าตอบแทนเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ค่าตอบแทนนายอำเภอ นายทะเบียนอำเภอ และค่าตอบแทนผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้ง ตามบัญชีอัตราค่าตอบแทนท้ายระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๑.๒ ค่าใช้สอย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน ค่าสาธารณูปโภค ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง บัตรเลือกตั้งและวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการจัดส่งหนังสือแจ้งเจ้าบ้าน เป็นต้น

/๑.๓ ค่าวัสดุ...

๑.๓ ค่าวัสดุ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง วัสดุอุปกรณ์ประจำศูนย์ประสานงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดพิมพ์บัญชีรายชื่อและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
(ตัวอย่างตาม ผนวก ก)

๒. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง

วัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งถือเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินการจัดการเลือกตั้ง หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องดำเนินการสำรวจและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งให้มีความพร้อมและมีจำนวนเพียงพอเพื่อรองรับการเลือกตั้งที่จะมีขึ้น

(ตัวอย่างตาม ผนวก ข)

๓. การรายงานการเตรียมการจัดการเลือกตั้ง

ก่อนวันครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน หรือกรณีที่จะต้องมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะเหตุอื่นนอกจากครบวาระ ให้หัวหน้าพนักงานส่วนท้องถิ่นแจ้งให้ผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบ เพื่อเตรียมการจัดให้มีการเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๖)

๔. การสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) การรับสมัครคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรับสมัครบุคคลผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม เข้ารับการสรรหาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้มีระยะเวลาการรับสมัคร ไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- กรุงเทพมหานคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา อย่างน้อย ๕ คน โดยต้องเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัดที่เป็นเขตเลือกตั้ง อย่างน้อย ๓ คน หรือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดนั้น ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ไม่เกิน ๒ คน

- เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหา อย่างน้อย ๓ คน โดยต้องเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตอำเภอที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ อย่างน้อย ๑ คน หรือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอนั้น ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ไม่เกิน ๒ คน

เมื่อเสร็จสิ้นการรับสมัคร หากมีผู้สมัครเข้ารับการสรรหาไม่ครบตามจำนวนหรือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทาบทามข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ให้ครบตามจำนวนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ภายในสามวัน นับแต่วันสิ้นสุดการรับสมัคร

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๑ และข้อ ๓๔)

๒) การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับ
การสรรหา

ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม ประวัติ และพฤติการณ์ของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาหรือผู้ที่ได้รับการทาบทาม รวมทั้งเสนอรายชื่อและผลการตรวจสอบให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ภายในสิบวัน นับแต่วันปิดรับสมัคร เพื่อพิจารณาคัดเลือกและเสนอรายชื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณาแต่งตั้งต่อไป

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๕)

๓) การจัดประชุมเพื่อเลือกประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

/๓) เมื่อ...

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดประชุมผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแจ้งผลการเลือกให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบเพื่อดำเนินการลงนามในคำสั่งแต่งตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๒ ต่อไป

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๙)

๕. การประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๕.๑ กรณีจัดให้มีการเลือกตั้งเนื่องจากครบวาระหรือเหตุอื่นใด

นอกจากครบวาระ

ก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรณีที่จะต้องมีการเลือกตั้งเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอร่างประกาศให้มีการเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๑ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๒ หรือ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๓ แล้วแต่กรณี ต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้เห็นชอบร่างประกาศฯ ดังกล่าวแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศให้มีการเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แล้วจัดส่งสำเนาประกาศให้มีการเลือกตั้งดังกล่าวไปให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด เพื่อย่างานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว และปิดประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งนั้น และส่งไปให้นายอำเภอ เพื่อปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ นอกจากนี้ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาปิดประกาศ ณ สถานที่ที่เห็นสมควร

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗ และข้อ ๙)

๕.๒ กรณีจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่เนื่องจากไม่มีผู้สมัครผู้ใดได้รับเลือกตั้งเพราะเหตุที่ไม่ได้คะแนนมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด หรือกรณีมีผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงมี และได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานเหตุที่ต้องดำเนินการเลือกตั้งใหม่ให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทราบ เพื่อประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๔ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศให้มีการเลือกตั้ง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งนั้น และส่งไปให้นายอำเภอ เพื่อปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ นอกจากนี้ ให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาปิดประกาศ ณ สถานที่ที่เห็นสมควร

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘ และข้อ ๙)

หลังประกาศให้มีการเลือกตั้ง

๑. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการเลือกตั้ง

ให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งศูนย์ประสานงานจัดการเลือกตั้ง เพื่อประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐)

/๒. การรับสมัคร...

๒. การรับสมัครรับเลือกตั้ง

การดำเนินการเกี่ยวกับการรับสมัครรับเลือกตั้ง ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การรับสมัครและการตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

ขั้นตอนที่ ๒ การให้หมายเลขผู้สมัคร

ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ขั้นตอนที่ ๔ การประกาศรายชื่อผู้สมัคร

รายละเอียดการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้เป็นไปตามคู่มือการสมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น

๓. การดำเนินการเกี่ยวกับการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๓.๑ กรณีผู้สมัครไม่มีชื่อในประกาศรายชื่อผู้สมัคร

เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับสมัครรับเลือกตั้งและไม่ได้รับสมัครรับเลือกตั้งแล้ว ผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศบัญชีรายชื่อผู้สมัครของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ยื่นคำร้องขอให้รับสมัครรับเลือกตั้งและประกาศรายชื่อให้เป็นผู้สมัคร พร้อมพยานหลักฐาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด โดยในขั้นตอนการวินิจฉัยสิทธิสมัครกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นประจำจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่นัดพิจารณาภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำร้อง โดยผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนี้

๑) จัดทำคำคัดค้านคำร้อง เอกสารประกอบคำคัดค้าน และบัญชีพยานหลักฐาน รวมทั้งเหตุผลในคำคัดค้านว่าคำร้องไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องอย่างไร โดยแสดงข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสนับสนุนว่าประกาศรายชื่อผู้สมัครได้กระทำโดยชอบอย่างไรมาขึ้นก่อนเริ่มการพิจารณา

๒) กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณามีคำสั่งให้รับสมัครและประกาศรายชื่อผู้ร้องให้เป็นผู้สมัคร เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัยแล้ว ให้จัดทำประกาศรายชื่อผู้ร้องเป็นผู้สมัครตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๔/๖ และปิดประกาศดังกล่าวพร้อมคำวินิจฉัยคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๑๐๘ และข้อ ๑๑๐)

๓.๒ กรณีความปรากฏต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อความปรากฏต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ผู้สมัครที่มีชื่อในประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ใดไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

๑) ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน พร้อมทั้งเสนอความเห็นผ่านผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเพื่อเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยโดยเร็ว

๒) กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัยแล้วมีคำสั่งให้ถอนชื่อผู้สมัครเมื่อได้รับแจ้งคำสั่งจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้แจ้งผู้สมัครที่ถูกถอนชื่อทราบโดยเร็ว พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้สมัครที่ถูกถอนชื่อทราบถึงสิทธิในอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค

๓) เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้จัดทำประกาศถอนการสมัคร และให้ปิดประกาศพร้อมคำวินิจฉัยดังกล่าว ไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควร

/๔) กรณี...

๔) กรณีมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค เมื่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีคำวินิจฉัยให้รับสมัคร ให้ดำเนินการตามคำวินิจฉัยของศาลโดยเร็ว

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๑๑๑ ข้อ ๑๑๒ ข้อ ๑๑๓ และข้อ ๑๑๔)

๓.๓ กรณีได้รับแจ้งว่าผู้สมัครไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

บุคคลใดเห็นว่าผู้สมัครที่มีชื่อในประกาศรายชื่อผู้สมัครของผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้อง พร้อมพยานหลักฐาน ณ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งนั้น โดยในขั้นตอนการวินิจฉัยสิทธิสมัครกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิก สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นประจำจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการฯ จะกำหนดวัน เวลา และสถานที่ นัดพิจารณาภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่รับคำร้อง โดยผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ดังนี้

๑) จัดทำคำคัดค้านคำร้อง เอกสารประกอบคำคัดค้าน และบัญชี พยานหลักฐาน รวมทั้งเหตุผลในคำคัดค้านว่าคำร้องไม่ชอบหรือไม่ถูกต้องอย่างไร โดยแสดง ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายสนับสนุนว่าประกาศรายชื่อผู้สมัครได้กระทำโดยชอบอย่างไร มาขึ้น ก่อนเริ่มการพิจารณา

๒) กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งพิจารณามีคำสั่งให้รับสมัครและ ประกาศรายชื่อผู้ร้องให้เป็นผู้สมัคร เมื่อได้รับแจ้งคำวินิจฉัยแล้ว ให้จัดทำประกาศรายชื่อผู้ร้อง เป็นผู้สมัครตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๔/๖ และปิดประกาศดังกล่าวพร้อมคำวินิจฉัยคณะกรรมการ การเลือกตั้งไว้โดยเปิดเผย ณ ที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง หรือสถานที่อื่น ที่เห็นสมควร

๓) กรณีมีการอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาค เมื่อศาลอุทธรณ์หรือศาลอุทธรณ์ภาคมีคำสั่งให้รับสมัคร ให้ดำเนินการตามคำสั่งศาลโดยเร็ว

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๑๑๕ ข้อ ๑๑๖ ข้อ ๑๑๗ และข้อ ๑๑๘)

/๔. หน่วยเลือกตั้ง...

๔. หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

๔.๑ การกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

เมื่อได้มีประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น จัดทำร่างประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๑ เสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎร ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง ในกรณีที่หมู่บ้านใดมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนน้อยให้รวมหมู่บ้านตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้ สำหรับในเขตเทศบาล เขตเมืองพัทยา เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตชุมชนหนาแน่น อาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอก ซอย หรือแยก คลอง หรือแม่น้ำเป็นแนวเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้

๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละหนึ่งพันคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๓ และ มาตรา ๒๔ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ และข้อ ๒๐)

๔.๒ การประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบร่างประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบ ส.ถ. ผ.ถ. ๓/๑ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

/(๑) ปิดประกาศ...

(๑) ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เฉพาะหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

(๒) ปิดประกาศไว้ ณ ที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้ง เฉพาะของแต่ละหน่วยเลือกตั้ง

(๓) ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวนหนึ่งชุด

(๔) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บไว้ เป็นหลักฐานจำนวนหนึ่งชุด

การจัดทำประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งกรณี (๒) อาจทำเฉพาะข้อความ ของหน่วยเลือกตั้งนั้น และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนที่ สักเซปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ และข้อ ๒๐)

๔.๓ การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง หรือเปลี่ยนแปลง ที่เลือกตั้ง

หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเปลี่ยนแปลง เขตของหน่วยเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ.๓/๒ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณี เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอย่างอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลง เขตของหน่วยเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวัน ก็ได้ เมื่อประกาศเปลี่ยนแปลง แล้ว ให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ ที่เดียวกับประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้ง แล้วส่งประกาศดังกล่าวไปยัง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว

/การเปลี่ยนแปลง...

การเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้งให้กระทำ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. 3/๓ เว้นแต่ในกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็น ใช้อื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวัน ก็ได้

ก่อนวันเลือกตั้ง ถ้าการออกเสียงลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งใด ไม่สามารถกระทำได้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็น ใช้อื่น ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ในตำบลเดียวกัน ที่มีสิทธิสามารถไปลงคะแนนเลือกตั้งได้โดยสะดวกตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๓ โดยเร็ว และปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และสถานที่ที่เห็นสมควร แต่ถ้าไม่อาจกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ได้ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๑๑ และปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และสถานที่อื่นที่เห็นสมควร แล้วรายงานให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบโดยเร็ว

กรณีเกิดเหตุจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็น ใช้อื่นในวันเลือกตั้ง เมื่อได้รับรายงานประกาศงดการลงคะแนนเลือกตั้งจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแล้ว ให้รายงานผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว และเมื่อเหตุดังกล่าวสิ้นสุดลงและสามารถจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนได้แล้ว ให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกาศกำหนดวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๑๓ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จัดการลงคะแนนเลือกตั้งได้ โดยต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนเลือกตั้งใหม่เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ วัน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ ข้อ ๑๘๔ ข้อ ๑๘๕ และข้อ ๑๘๖)

/๕. การสังเกตการณ์...

๕. การสังเกตการณ์การลงคะแนนและนับคะแนนเลือกตั้ง ของตัวแทนผู้สมัคร

กรณีผู้สมัครประสงค์จะแต่งตั้งตัวแทนผู้สมัครไปประจำ ณ ที่เลือกตั้ง เพื่อร่วมสังเกตการณ์การออกเสียงลงคะแนนและการนับคะแนนเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรับหนังสือแต่งตั้งตัวแทนผู้สมัคร ซึ่งผู้สมัครแต่ละคนแต่งตั้งให้ไปประจำอยู่ ณ ที่ซึ่งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจัดไว้ในที่เลือกตั้ง แห่งละหนึ่งคน ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๖ โดยยื่นก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เมื่อผู้อำนวยการ การเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นลงลายมือชื่อรับทราบแล้ว ให้ลงวัน เดือน ปี ในหนังสือนั้น แล้วมอบคืนไป โดยสำเนาเก็บไว้ตรวจสอบหนึ่งฉบับ

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๐๒)

๖. การแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

๖.๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่น แต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพร้อมกัน ให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจำนวน ๙ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอีกจำนวน ๘ คน ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๓ แล้วให้ปิดประกาศคำสั่งแต่งตั้ง ดังกล่าวไว้ ณ ที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้ง และปิดประกาศ ณ ที่เลือกตั้ง ในวันเลือกตั้ง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งทราบ ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๕ ด้วย

(๒) กรณีการเลือกตั้งเฉพาะสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มีคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจำนวน ๗ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอีกจำนวน ๖ คน

/การแต่งตั้ง...

การแต่งตั้งประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้พิจารณาแต่งตั้ง
จากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่สำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔๕)

๖.๑.๑ การเปลี่ยนแปลงกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

เมื่อได้แต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแล้ว
การเปลี่ยนแปลงกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง จะดำเนินการได้เมื่อมีเหตุ ดังนี้

๑) **กรณีก่อนวันเลือกตั้ง** ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใด
หากปรากฏภายหลังว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือไม่สามารถ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือการปฏิบัติหน้าที่นั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง
ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สั่งให้พ้นจากหน้าที่และแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่แทนให้ครบจำนวน

๒) **กรณีในวันเลือกตั้ง** เมื่อถึงเวลาเปิดการออกเสียงลงคะแนนแล้ว
และได้รับรายงานจากกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งใด ว่ามีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง
มาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบตามจำนวน ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้ง
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นให้ครบตามจำนวน

๓) **กรณีได้รับแจ้งจากผู้ตรวจการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง
ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** ว่าพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปฏิบัติหรือละเว้น
การปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการใดที่จะเป็นเหตุให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
หรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
สั่งให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้นั้นพ้นจากหน้าที่ และแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นกรรมการ
ประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นแทน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘)

/๖.๒ การแต่งตั้ง...

๖.๒ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง

เมื่อประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานกับผู้บัญชาการตำรวจนครบาล หรือผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือหัวหน้าสถานีตำรวจหรือนายอำเภอ หรือหัวหน้าส่วนราชการอื่น ในพื้นที่ เพื่อขอให้จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้งอย่างน้อยที่เลือกตั้งละสองคน

เมื่อได้รับรายชื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอรายชื่อบุคคลดังกล่าว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบ เพื่อดำเนินการแต่งตั้ง เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้งอย่างน้อยที่เลือกตั้งละสองคน ตามแบบ ส.ถ/ผ.ถ. ๒/๓ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน

กรณีที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เพียงพอ ที่จะแต่งตั้งได้ครบที่เลือกตั้งละสองคน ให้แต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ประจำที่เลือกตั้งเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวน ทั้งนี้ ในที่เลือกตั้งแต่ละแห่งต้องมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อยหนึ่งคน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๕๑ และข้อ ๕๒)

๖.๓ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย

ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความสงบ เรียบร้อยเพื่อดำเนินการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย อำนวยความสะดวกและจัดระเบียบ การจราจร สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับแจ้งเหตุในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยให้มีจำนวน ตามสภาพพื้นที่และความเหมาะสม

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๔ และข้อ ๕๕)

๗. การอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้มีการอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง ตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เพื่อให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ก่อนวันเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๖)

๘. การแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่

ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ได้ เช่น การรับสมัครรับเลือกตั้ง การเก็บรักษา และการประทับตราบัตรเลือกตั้ง การส่งมอบบัตรเลือกตั้งและวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งให้แก่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘)

๙. การตรวจสอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งข้อมูลรายชื่อบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้ว ให้แจ้งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นสำหรับเป็นข้อมูลในการตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นจะทำหน้าที่แทนผู้อำนวยการการเลือกตั้ง

ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อ และถอนชื่อ การแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน การรับแจ้งเหตุจำเป็น ตลอดจนการแก้ไข รายการผิดพลาดเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

กรณีผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาดหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ไม่ว่าจะพบเหตุดังกล่าวก่อนหรือหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้รายงานพร้อมด้วยพยานหลักฐานที่มีหรือสาเหตุที่เกิดต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒
ข้อ ๗๕ ข้อ ๘๓ และข้อ ๘๙)

๑๐. การจัดเตรียมบัตรเลือกตั้ง

ภายหลังปิดการรับสมัครเลือกตั้ง ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดเตรียมบัตรเลือกตั้งให้มีจำนวนเพียงพอต่อการเลือกตั้ง โดยนำข้อมูลจำนวนผู้สมัคร จำนวนหน่วยเลือกตั้ง และจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้ง มาใช้เป็นข้อมูลประกอบการคำนวณจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้ และแจ้งข้อมูลดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตรวจสอบก่อนดำเนินการสั่งซื้อบัตรเลือกตั้งต่อไป

สำหรับการจัดส่งบัตรเลือกตั้งให้เป็นไปตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดซึ่งสามารถกระทำได้โดยวิธีการ ดังนี้

๑) มอบหมายบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด หรือหน่วยงาน หรือองค์กร ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ดำเนินการจัดส่ง

๒) ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้าง จำนวน ๓ คน เป็นคณะกรรมการรับบัตรเลือกตั้ง โดยให้เดินทางมารับมอบบัตรเลือกตั้งจากโรงพิมพ์

๓) วิธีการอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

/เมื่อได้รับ...

เมื่อได้รับบัตรเลือกตั้งแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมาย จัดให้มีการประทับตราหรือเครื่องหมายลงบนบัตรเลือกตั้ง ตามแบบที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดและนำเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๓ และข้อ ๑๓๔)

๑๑. การส่งมอบวัสดุอุปกรณ์ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ก่อนวันเลือกตั้งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเกี่ยวกับการมอบหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง แบบพิมพ์ที่ใช้ในการเลือกตั้งที่หน่วยเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐาน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งให้มีจำนวนเพียงพอต่อการลงคะแนน โดยให้มีบัญชีแจกจ่าย และหลักฐานการส่งมอบ และรับมอบให้แก่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง พร้อมทั้งจัดให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบการประทับตราและนับจำนวนบัตรเลือกตั้ง บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แบบพิมพ์ และวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง ให้ครบถ้วนและถูกต้อง แล้วนำไปเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๓)

๑๒. การจัดที่เลือกตั้ง

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมายจะต้องตรวจสอบ ดูแล การจัดที่เลือกตั้ง การจัดภายในบริเวณที่เลือกตั้ง รวมถึงการจัดให้มีป้ายหรือเครื่องหมายเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณโดยรอบที่เลือกตั้ง ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔)

ภารกิจในวันเลือกตั้ง

การกำกับดูแลและอำนวยความสะดวกเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้ง

ในระหว่างเวลาการออกเสียงลงคะแนน ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน รวมถึงมีสิทธิเข้าไปในที่เลือกตั้งเพื่อสอดส่องดูแล ให้ข้อแนะนำ แก่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ตลอดจนรายงานปัญหา อุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่างๆ ในการจัดการเลือกตั้งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดทราบเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ เพื่อให้การเลือกตั้งดังกล่าวเป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๕๕)

ภารกิจหลังวันเลือกตั้ง

๑. การจับสลากกรณีผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ได้คะแนนเลือกตั้งมากที่สุดเท่ากัน

กรณีที่ผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเกินจำนวนที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้สมัครได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากัน จัดให้มีการจับสลากภายใน ๓ วันนับแต่วันประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้สมัครทราบกำหนดวัน เวลา และ สถานที่จับสลากดังกล่าว โดยผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการจับสลาก ดังนี้

การจับสลากครั้งที่ ๑ ให้เขียนชื่อผู้สมัครที่ได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากันที่จะต้องจับสลากบนสลากที่เหมือนกัน แล้วใส่ในภาชนะที่บดบัง ทำการเขย่าภาชนะให้สลากละก่นเพื่อไม่ให้ทราบว่าเป็นสลากของผู้สมัครใด แล้วให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้จับสลากชื่อผู้สมัครจากในภาชนะขึ้นมาครั้งละหนึ่งใบ ชื่อผู้สมัครใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับแรก ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากเพื่อได้รับเลือกตั้งก่อน ชื่อผู้สมัครใดที่ถูกจับมาเป็นลำดับถัดไป

/ให้ถือว่า...

ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้มีสิทธิจับสลากเพื่อได้รับเลือกตั้ง เป็นลำดับถัดไปตามลำดับจนครบผู้สมัครทุกคนที่ได้คะแนนเลือกตั้งเท่ากัน

การจับสลากครั้งที่ ๒ ให้จัดทำสลากเท่ากับจำนวนผู้สมัครที่จะต้องจับสลาก ซึ่งมีข้อความในสลากว่า “ได้รับเลือกตั้ง” เท่าจำนวนที่ยังขาดอยู่ นอกจากนั้น เป็นสลากซึ่งมีข้อความว่า “ไม่ได้รับเลือกตั้ง” ผู้สมัครผู้ใดจับสลากซึ่งมีข้อความว่า “ได้รับเลือกตั้ง” ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อถึงกำหนดเวลาการจับสลากแล้ว หากผู้สมัครทราบวัน เวลา และสถานที่จับสลากแล้ว ไม่มาหรือมาแต่ไม่ยินยอมจับสลาก ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จับสลากแทน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘๑ ข้อ ๑๘๒ และข้อ ๑๘๓)

๒. การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

๑) การเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ได้รับมอบหมาย ได้ดำเนินการยุบรวมถุงใส่บัตรเลือกตั้งแล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอย่างน้อยหนึ่งคณะจากพนักงานส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง หลังจากสิ้นสุดการนับคะแนนเลือกตั้ง ไว้ในในสถานที่ปลอดภัย โดยให้จัดเรียงเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการค้นหาเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ในการตรวจสอบ

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๑๕)

๒) การเก็บรักษาบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำสำเนาบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๕) ชุดหมายเหตุการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง เก็บรักษา

/ไว้ที่...

ไว้ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผล การนับคะแนนเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้ง พร้อมทั้งส่งบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๕) ชุดหมายเหตุการณ์ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เพื่อตรวจสอบการใช้สิทธิเลือกตั้งและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ถูกจำกัดสิทธิเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๑๖)

๓. การดำเนินการเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ เลือกตั้งใหม่ หรือการนับคะแนนใหม่

๓.๑ การออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งยกเลิกการเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งและสั่งให้มีการออกเสียงลงคะแนนของหน่วยเลือกตั้งใด ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ดังนี้

๑) แจ้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่ได้รับการแต่งตั้งในคราวที่มีการเลือกตั้งครั้งหลังสุดปฏิบัติหน้าที่ในการออกเสียงลงคะแนนใหม่ โดยให้ดำเนินการให้เป็นไปตามหมวด ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒) ให้ใช้ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งที่ได้ประกาศไว้ในคราวที่มีการเลือกตั้งครั้งหลังสุด

๓) ให้ใช้ประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในคราวที่มีการเลือกตั้งครั้งหลังสุด

๔) ให้จัดเตรียมบัตรเลือกตั้งและวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้งที่จะใช้สำหรับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ เพื่อส่งมอบให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

๕) ให้ประชาสัมพันธ์การออกเสียงลงคะแนนใหม่ให้ประชาชนในหน่วยเลือกตั้งที่มีการออกเสียงลงคะแนนทราบโดยทั่วกัน

/๖) การดำเนินการ...

๖) การดำเนินการออกเสียงลงคะแนนใหม่ โดยให้นำความในหมวด ๘ การดำเนินการเลือกตั้ง และหมวด ๙ การนับคะแนนเลือกตั้ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๐๓ ข้อ ๒๐๔ และข้อ ๒๐๕)

๓.๒ การเลือกตั้งใหม่

กรณีมีการเลือกตั้งใหม่เพราะเหตุเนื่องจากไม่มีผู้สมัครผู้ใดได้รับเลือกตั้ง เพราะเหตุที่ไม่ได้คะแนนมากกว่าคะแนนเสียงที่ไม่เลือกผู้ใด หรือมีจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งเท่ากับ หรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พึงมี และได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่า ร้อยละสิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นใหม่ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๔ แล้ว ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการให้มีการรับสมัครเลือกตั้งใหม่ตามประกาศ และนำขั้นตอนเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งมาใช้โดยอนุโลม

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๐๖)

๓.๓ การนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการ ดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ โดยแต่งตั้ง จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งภายในเขตเลือกตั้ง ชุดละ ๕ คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และ กรรมการอีก ๔ คน

และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ชุดละ ๑ คน ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๓ โดยให้ถือเกณฑ์ ๒,๐๐๐ บัตรเลือกตั้งต่อคณะกรรมการ ๑ ชุด

๒) ประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ณ สถานที่ ที่กำหนดให้นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ของหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๑๑

๓) แจ้งผู้สมัครเข้าร่วมหรือส่งตัวแทนผู้สมัครเข้าร่วมสังเกตการณ์
นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ โดยให้แจ้งรายชื่อตัวแทนผู้สมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้ง
ประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๒/๖ โดยอนุโลม ก่อนวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่
ไม่น้อยกว่าหนึ่งวัน

๔) จัดเตรียมสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ จัดทำบัญชีควบคุมการเบิกจ่าย
บัตรเลือกตั้ง จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ เช่น หนีบบัตรเลือกตั้ง ภาชนะ
ใส่บัตรเลือกตั้ง แบบขีดคะแนน แบบพิมพ์ ถุงบรรจุบัตรเลือกตั้ง เป็นต้น ให้มีจำนวนเพียงพอ
สำหรับคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ทุกชุด

๕) จัดให้มีการอบรมแก่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่เพื่อให้ทราบ
แนวทางการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

๖) ประชาสัมพันธ์การนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ให้ผู้สมัครและประชาชน
ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งที่มีการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ให้ทราบโดยทั่วกัน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘๙ ข้อ ๑๙๐ ข้อ ๑๙๑ ข้อ ๑๙๒ และข้อ ๑๙๓)

ส่วนที่ ๒

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่มา

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ ประกอบข้อ ๓๑ ของระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในจังหวัดที่เป็นเขตเลือกตั้ง หรือในเขตอำเภอท้องที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ โดยจะแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตจังหวัดหรืออำเภอนั้น แล้วแต่กรณี ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐจำนวนไม่เกินสองคนด้วยก็ได้ แต่มิให้แต่งตั้งจากข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นการแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดจำนวนและหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

(๑) กรุงเทพมหานคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนห้าคน โดยแต่งตั้งจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตจังหวัดที่เป็นเขตเลือกตั้ง หรืออาจแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดนั้นซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ จำนวนไม่เกินสองคน โดยใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร” หรือ “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ระบุชื่อจังหวัด)” แล้วแต่กรณี

/(๒) เทศบาล...

(๒) เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนสามคน โดยแต่งตั้งจากข้าราชการและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่ในเขตอำเภอที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ หรืออาจแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอนั้นซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐจำนวนไม่เกินสองคน โดยใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาล (ระบุประเภทและชื่อเทศบาล)” หรือ “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเมืองพัทยา” หรือ “คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การบริหารส่วนตำบล (ระบุชื่อตำบล)” แล้วแต่กรณี

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๑)

หน้าที่และอำนาจ

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้ความเห็นชอบการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) ตรวจสอบและให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๓) กำกับดูแลและอำนวยความสะดวกการเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

(๔) กำหนดสถานที่รวบรวมผลคะแนน และรวบรวมผลคะแนนของทุกหน่วยเลือกตั้ง และรายงานผลการเลือกตั้งต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๕) ปฏิบัติการใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

/(๖) แต่งตั้ง...

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือบุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๗)

การประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีกรรมการอยู่ในการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในตำแหน่งจึงจะเป็นองค์ประชุม โดยให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในที่ประชุมนั้นเลือกกันเองคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมแทน

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการทุกคนที่อยู่ในที่ประชุมต้องลงคะแนนเสียง และกรรมการคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิลงคะแนนเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๒)

ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากหน้าที่

การเริ่มปฏิบัติหน้าที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ประกาศให้มีการเลือกตั้ง

/การพ้น...

การพ้นจากหน้าที่

คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากหน้าที่เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ทั้งนี้ต้อง ไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันเลือกตั้ง กรณีดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งเมื่อมีผู้ได้รับเลือกตั้ง

นอกจากพ้นจากหน้าที่ข้างต้น กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ้นจากหน้าที่เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม

(๔) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้พ้นจากหน้าที่ โดยเห็นว่ามีความประพฤติส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อประกาศ หรือระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ละเลยต่อหน้าที่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(๕) คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้พ้นจากหน้าที่ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเห็นว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทำการไปในทางที่อาจเกิดความเสียหายแก่การจัดการเลือกตั้ง หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำตักเตือน ให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ระงับยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นั้นพ้นจากหน้าที่ความรับผิดชอบ

การพ้นจากหน้าที่ดังกล่าว ย่อมไม่กระทบการใดที่กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำไปในหน้าที่ รวมทั้งการได้รับค่าตอบแทน ก่อนวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติและให้ถือว่ามติการให้พ้นจากหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นที่สุด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๙ ข้อ ๔๓ และข้อ ๔๔)

/ภารกิจ...

ภารกิจของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ก่อนวันเลือกตั้ง

๑. การให้ความเห็นชอบกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

๑.๑ การให้ความเห็นชอบการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง

เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้เสนอร่างประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๑ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประชุมเพื่อพิจารณา ตรวจสอบร่างประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งดังกล่าว ว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่ ดังนี้

- การกำหนดให้เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งกรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อย จะรวมหมู่บ้านตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหน่วยเลือกตั้งเดียวกันก็ได้

- ให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละ ๑,๐๐๐ คนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

- ที่เลือกตั้ง ต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก

หากเห็นว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้ง และให้ผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าวัน

/๑.๒ การให้...

๑.๒ การให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงหน่วยเลือกตั้งและ ที่เลือกตั้ง

หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง หรือเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๒ หรือประกาศเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๓ เพื่อให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศ **ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าสิบวัน**

ในกรณีเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย เหตุสุดวิสัย หรือเหตุจำเป็นอื่น จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้ง **ก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าสิบวัน** ก็ได้ เมื่อประกาศเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้ปิดประกาศดังกล่าวไว้ ณ ที่เดียวกับประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้ง แล้วส่งประกาศดังกล่าวไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ และข้อ ๒๐)

๒. การตรวจสอบและให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒.๑ การตรวจสอบและให้ความเห็นชอบบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชุมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นจัดทำขึ้น **ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน** โดยให้ตรวจสอบว่าครบถ้วน ถูกต้องทุกหน่วยหรือไม่ เพื่อให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นลงนามในประกาศ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และดำเนินการปิดประกาศ ณ สถานที่ที่กำหนด **ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน**

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๑)

๒.๒ การเพิ่มชื่อ ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒.๒.๑ การเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จะดำเนินการได้เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

๑) กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพบว่า การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาด หรือตกหล่น ไม่ว่าจะพบเหตุก่อน หรือหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๒) กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่า ตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๓) กรณีผู้ถูกถอนชื่อตามคำสั่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามคำสั่งนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ถ้าผู้ถูกถอนชื่อดังกล่าวมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้ยื่นคำร้องคัดค้านการถอนชื่อต่อคณะกรรมการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายงานเหตุ ตาม ๑) และ ๒) หรือได้รับคำคัดค้านการถูกถอนชื่อ ตาม ๓) หากเห็นว่าบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดมีความผิดพลาดหรือมีชื่อตกหล่น หรือเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้ยื่นคำคัดค้าน แล้วแต่กรณีเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้มีคำสั่งแก้ไขหรือเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตกหล่นในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และแจ้งคำสั่งไปยังนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพร้อมด้วยเหตุผล ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

กรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านที่ขอเพิ่มชื่อเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบ พร้อมด้วยเหตุผลภายในสามวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งหรือมีคำวินิจฉัย

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ ข้อ ๗๗ และข้อ ๘๖)

/๒.๒.๒ การถอนชื่อ...

๒.๒.๒ การถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะดำเนินการได้ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้

๑) กรณีนายทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาดหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้าน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ไม่ว่าจะพบเหตุก่อนหรือหลังประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับรายงานจากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแล้ว หากเห็นว่าผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือได้มีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้าน เพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ให้มีคำสั่งให้แก้ไขหรือถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และแจ้งคำสั่งไปยังนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ภายใน ๓ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

๒) กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งเห็นว่า ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งมีชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏอยู่ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน

เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้พิจารณาแล้ว มีหลักฐานเชื่อได้ว่าผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สั่งถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๓) กรณีเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่า ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นในทะเบียนบ้านตน โดยที่บุคคลนั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ให้เจ้าบ้านหรือผู้ซึ่งเจ้าบ้านมอบหมายนำสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านไปแสดงเป็นหลักฐานต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน

/เมื่อ...

เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เห็นว่า บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ให้มีคำสั่งให้ถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๓ ข้อ ๘๔ และข้อ ๘๕)

๓. การแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน ตามที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ รวมทั้งให้ความเห็นชอบกรณีพบว่า คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติหน้าที่นั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหาย ซึ่งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรส่วนท้องถิ่นสั่งให้พ้นจากหน้าที่ และแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติ หรือไม่มีลักษณะต้องห้ามให้ปฏิบัติหน้าที่แทน

กรณีกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบเห็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใดปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการใดที่จะเป็นเหตุทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือเป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ให้แจ้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาเปลี่ยนแปลงกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๕ ข้อ ๔๖ ข้อ ๔๘ และข้อ ๕๒)

๔. การอบรมเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้แต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการอบรมคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง ให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ และคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักสูตร และแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๖)

ภารกิจในวันเลือกตั้ง

๑. การกำกับดูแลและอำนวยความสะดวกเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้ง

ในระหว่างเวลาเปิดการออกเสียงลงคะแนน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่กำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้ง ตลอดจนให้คำปรึกษากรณีประสบปัญหาในระหว่างการลงคะแนน หรือนับคะแนน รวมทั้งมีสิทธิเข้าไปในที่เลือกตั้งเพื่อทำการสอดส่องดูแลหรือให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ในที่เลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๕๕)

๒. การรับมอบสิ่งของจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง และการยุบรวมถุงใส่บัตรเลือกตั้ง

เมื่อเสร็จสิ้นการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย ดำเนินการรับมอบหีบบัตรเลือกตั้ง และเอกสารกำกับหีบบัตรเลือกตั้งและวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

/๑) ตรวจรับ...

๑) ตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง วัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง โดยเปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบถุงใส่บัตรเลือกตั้งและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ว่าได้ดำเนินการถูกต้อง และมีการบันทึกรายการในเอกสารถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

๒) คัดแยกและรวบรวมเอกสารรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๗) เพื่อไปดำเนินการรวมผลคะแนนเลือกตั้ง

๓) ยุบรวมถุงใส่บัตรเลือกตั้ง โดยนำถุงใส่บัตรเลือกตั้งไปบรรจุรวมไว้ในหีบบัตรเลือกตั้งหีบใดหีบหนึ่งจนเต็ม แล้วทำการปิดหีบบัตรเลือกตั้ง ใส่สายรัดหรืออุปกรณ์อื่นแทนสายรัด แล้วให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงลายมือชื่อบนสายรัด พร้อมทั้งจัดทำบัญชีข้อมูลถุงใส่บัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในหีบบัตรเลือกตั้งตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๑๗ จำนวน ๒ ชุด โดยปิดไว้ที่หีบบัตรเลือกตั้ง ๑ ชุด และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บรักษาไว้ และนำหีบบัตรเลือกตั้งที่ยุบรวมถุงใส่บัตรเลือกตั้งแล้วไปเก็บรักษาไว้ ณ สถานที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๐ และข้อ ๑๗๑)

๓. การประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๗) จากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งแล้วให้ตรวจสอบรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งให้ถูกต้อง ก่อนจัดทำประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้ง หรือของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๘ แล้วปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพร้อมทั้งรายงานให้ผู้ว่าการการเลือกตั้งประจำจังหวัดโดยเร็ว

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๗)

/ภารกิจ...

ภารกิจหลังวันเลือกตั้ง

๑. การนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ในหน่วยเลือกตั้งใดหรือเขตเลือกตั้งใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินการของผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้ง ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ดังนี้

๑.๑ ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

๑.๒ ให้ความเห็นชอบประกาศกำหนดวัน เวลา และสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่

๑.๓ การจัดอบรมแก่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

๑.๔ การประชาสัมพันธ์การนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙๑ ข้อ ๑๙๒ และข้อ ๑๙๓)

๑.๑ การดำเนินการก่อนวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เก็บรักษาบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งที่จะมีการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่จากสถานที่เก็บรักษาอยู่ในความควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และให้แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้งระหว่างรอการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่โดยให้จัดทำบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายบัตรเลือกตั้งช่วงก่อนวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ซึ่งอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเป็นผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙๔)

/๑.๒ การดำเนินการ...

๑.๒ การดำเนินการในวันนับคะแนนเลือกตั้งใหม่

ก่อนถึงเวลานับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำหีบบัตรที่บรรจุลงในบัตรเลือกตั้งมายังสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ แล้วเปิดหีบบัตรเลือกตั้งเพื่อนำลงในบัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทั้งหมดออกมาจัดเตรียมสำหรับจ่ายให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ แต่ละชุดตามบัญชีควบคุมการเบิกจ่ายบัตรเลือกตั้ง ก่อนถึงเวลานับคะแนนเลือกตั้งใหม่

เมื่อเสร็จสิ้นการนับคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบบัญชีรายชื่อซึ่งบรรจุบัตรเลือกตั้งที่ผ่านการนับคะแนนแล้ว และแบบขีดคะแนนเลือกตั้งและตรวจสอบความถูกต้องของรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ที่คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่แต่ละชุดได้จัดทำขึ้น และดำเนินการรวมผลการนับคะแนนจากทุกชุด และจัดทำประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๘ (น) จำนวนสามชุด เพื่อปิดประกาศ ณ สถานที่นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ จำนวนหนึ่งชุด จัดส่งพร้อมรายงานผลการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๕/๗ (น) ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหนึ่งชุด และเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งชุด

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙๕ และข้อ ๑๙๖)

๒. การออกเสียงลงคะแนนใหม่และการเลือกตั้งใหม่

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใด หรือผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดประกาศให้มีการเลือกตั้งใหม่ (ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่กำกับดูแลการออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินการเกี่ยวกับการรับมอบสิ่งของวัสดุจากคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนน

(ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๐๓ ข้อ ๒๐๔ ข้อ ๒๐๕ และข้อ ๒๐๖)

/การคุ้มครอง...

**การคุ้มครองและข้อพึงระวังการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือปฏิบัติตามคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หากได้กระทำโดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง

กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดว่า ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกระทำการที่อาจเกิดความเสียหายแก่การจัดการเลือกตั้ง หรืออาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำตักเตือนของคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมีคำสั่งให้ระงับ ยับยั้ง แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือสั่งให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามที่เห็นสมควร และสั่งให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้นั้นพ้นจากหน้าที่ความรับผิดชอบ และแต่งตั้งบุคคลอื่นให้ปฏิบัติหน้าที่แทน รวมทั้งถ้าเห็นสมควรให้มีการดำเนินการทางวินัย ให้แจ้งต่อผู้บังคับบัญชาของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อดำเนินการทางวินัย

(พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗ และ มาตรา ๓๕ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐)

ส่วนที่ ๓

คำตอบแทนของผู้ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๗ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นายอำเภอ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ได้รับคำตอบแทนตามอัตราบัญชีคำตอบแทนซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

บัญชีอัตราคำตอบแทนบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ท้ายระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

ลำดับ	ตำแหน่ง	คำตอบแทนรายเดือน/บาท			คำตอบแทนรายวัน/บาท	ค่าพาหนะเหมาจ่าย	หมายเหตุ
		กำหนดตามจำนวนหน่วยเลือกตั้ง					
		น้อยกว่า ๑๐ หน่วย	ตั้งแต่ ๑๐ - ๒๐๐ หน่วย	มากกว่า ๒๐๐ หน่วย			
๑	ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔,๕๐๐	เพิ่มขึ้นหน่วย ละ ๔๐ บาท	๑๒,๕๐๐			
๒	กรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔,๐๐๐		๑๒,๐๐๐			
๓	ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔,๕๐๐		๑๒,๕๐๐			
๔	นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต	๔,๐๐๐		๑๒,๐๐๐			
๕	นายทะเบียนอำเภอ/นายทะเบียนท้องถิ่น	๔,๐๐๐		๑๒,๐๐๐			
๖	อนุกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			๓๕๐			
๗	ประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (๑) วันอบรม (๒) วันรับวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง (๓) วันเลือกตั้ง/วันออกเสียงลงคะแนน			๓๐๐			
				๒๕๐			
				๗๐๐	๒๐๐		
๘	กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง หรือกรรมการนับคะแนน (๑) วันอบรม (๒) วันรับวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง (๓) วันเลือกตั้ง/วันออกเสียงลงคะแนน			๓๐๐			
				๒๕๐			
				๗๐๐	๒๐๐		

ลำดับ	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน/บาท			ค่าตอบแทนรายวัน/จ่าย	ค่าพาหนะเหมาจ่าย	หมายเหตุ
		กำหนดตามจำนวนหน่วยเลือกตั้ง					
		น้อยกว่า ๑๐ หน่วย	ตั้งแต่ ๑๐ - ๒๐๐ หน่วย	มากกว่า ๒๐๐ หน่วย			
๙	เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่เลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง (๑) วันอบรม (๒) วันรับวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง (๓) วันเลือกตั้ง/วันออกเสียงลงคะแนน				๓๐๐ ๒๕๐ ๔๕๐	๒๐๐	

หมายเหตุ

๑. บุคคลลำดับที่ ๑ - ๕ ซึ่งได้รับค่าตอบแทนรายเดือน กรณีในเดือนใดปฏิบัติงานไม่ครบเดือน หรือ ๓๐ วัน ให้คิดค่าตอบแทนเป็นรายวัน และบุคคลใดได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งในคราวเดียวกันหลายตำแหน่งให้ได้รับค่าตอบแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเพียงตำแหน่งเดียว

๒. บุคคลลำดับที่ ๔ - ๕ ให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทน ตั้งแต่วันที่ประกาศให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง

๓. บุคคลลำดับที่ ๖ - ๙ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความจำเป็นต้องแต่งตั้งบุคคลใดให้ปฏิบัติหน้าที่หลายตำแหน่ง หรือหลายหน้าที่ในการเลือกตั้งคราวเดียวกัน ให้บุคคลนั้นมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนได้ทุกตำแหน่งหรือทุกหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ต้องเป็นกรณีการปฏิบัติงานในช่วงเวลาที่แตกต่างกันหรือไม่ซ้ำซ้อนในวันหรือเวลาเดียวกัน

๔. บุคคลลำดับที่ ๗ - ๙ ที่อยู่ในท้องที่ห่างไกลซึ่งมีความจำเป็นต้องพักค้างเพื่อรับวัสดุอุปกรณ์หรือต้องส่งผลคะแนนในวันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิได้รับค่าเช่าที่พักในอัตราเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด กรณีที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา (เฉพาะอำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอนาทวี) ให้เพิ่มค่าตอบแทนสำหรับการปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงภัยในวันอบรม วันรับวัสดุอุปกรณ์การเลือกตั้ง และวันเลือกตั้ง/วันออกเสียงลงคะแนน ในอัตราไม่เกินสองเท่า ตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

๕. การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

๖. กรณีมีการสั่งให้นับคะแนนเลือกตั้งใหม่ ให้คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งใหม่ได้รับค่าตอบแทนในอัตราเดียวกันกับค่าตอบแทนของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งในวันอบรม และวันเลือกตั้ง